

«Αρχαιολογικοί Διάλογοι»

Γιάννενα, 1-4 Ιουνίου 2017

Οι «Αρχαιολογικοί Διάλογοι», η δυναμική αυτή συλλογικότητα που τα τελευταία χρόνια επιχειρεί να θέσει τα θεμέλια μιας διεπιστημονικής συνεργασίας γύρω από τη σημασία και τον κοινωνικό ρόλο της αρχαιότητας, των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, καλούν στην επόμενη συνάντηση που θα γίνει στα Γιάννενα από την 1^η έως τις 4 Ιουνίου 2017.

Περισσότερο από ένα συμβατικό συνέδριο, οι Διάλογοι συνιστούν ένα κριτικό θεσμό θεωρίας και πράξης, ανοικτό όχι μόνο στους αρχαιολόγους αλλά και σε ειδικούς και μη από άλλους χώρους: ανθρωπολόγους και άλλους κοινωνικούς επιστήμονες, ιστορικούς, ιστορικούς της τέχνης, μουσειολόγους, αρχιτέκτονες, ιστορικούς της λογοτεχνίας, εικαστικούς και άλλους καλλιτέχνες, κινηματογραφιστές αλλά και όποιον/α θέλει να συμμετέχει σε μια ποικιλία σχετικών δράσεων στον αστικό ιστό των Ιωαννίνων και τη γύρω περιοχή.

Η διοργάνωση, η οποία υποστηρίζεται από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων και τον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων, φιλοδοξεί να συμπεριλάβει θεματικές συνεδρίες, ανοικτές συζητήσεις, εκθέσεις, καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις, δρώμενα και προβολές, ενώ προσβλέπει και στην ενεργό συμμετοχή φοιτητών και νέων επιστημόνων, πέρα από παγιωμένες ιεραρχίες και στεγανά.

Ενδεικτικές θεματικές που απασχόλησαν τους συμμετέχοντες στους Διαλόγους της Αθήνας (2015) και της Μυτιλήνης (2016) ήταν οι χρήσεις της αρχαιότητας στο παρόν, οι σχέσεις ανάμεσα στην αρχαιολογία και τη σύγχρονη τέχνη, την ψυχανάλυση και τη λογοτεχνία, ζητήματα εκπαίδευσης, επιτέλεσης, διαχείρισης και συνδιαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι εξελίξεις στο πεδίο της αρχαιολογικής θεωρίας, οι έννοιες του χώρου, του χρόνου και της κοινωνικής ταυτότητας στην αρχαιολογική έρευνα, η κριτική ιστορία και πολιτική οικονομία της αρχαιολογικής και μουσειακής πρακτικής, οι εθνογραφικές προσεγγίσεις του υλικού πολιτισμού.

Η τρέχουσα πολιτική και κοινωνική συγκυρία αλλά και οι σύγχρονες τάσεις ερμηνείας του υλικού πολιτισμού υπαγόρευαν τον θεματικό άξονα των Διαλόγων του 2017, ο οποίος φέρει τον τίτλο «Μετακινήσεις: Τόποι, μνήμες, υλικότητα». Άλλοτε εκούσιες κι άλλοτε αναγκαστικές, οι μετακινήσεις πληθυσμών και αντικειμένων καθόρισαν και καθορίζουν την ανθρώπινη περιπέτεια, συνδέοντας ή απομακρύνοντας τόπους, κοινωνικές ομάδες, τρόπους ζωής. Αναπόσπαστα συνυφασμένες με την ιστορία, την οικονομία, την ιδεολογία, τους πολέμους και τους ανταγωνισμούς για διαθέσιμους πόρους, ή με κλιματικές και άλλες φυσικές αλλαγές, οι άνθρωποι μετακινούνται – μόνιμα ή περιστασιακά – σε αναζήτηση τροφής, εργασίας, συντρόφων, γνώσης, πλούτου, καλύτερων συνθηκών ζωής. Και, μαζί με αυτούς, μετακινούνται ιδέες, μνήμες, έξεις, αισθήσεις, αγαθά, αξίες και κάθε λογής πολιτισμικά προϊόντα.

Βασικό πεδίο έρευνας της αρχαιολογίας, της κοινωνικής γεωγραφίας, της ανθρωπολογίας, της τέχνης και της ιστορίας της, οι μετακινήσεις συνδέουν επίσης γνωστικά πεδία, επιστήμονες, καλλιτέχνες και κοινωνικά κινήματα. Διαπερνούν τα όρια μεταξύ επιστημονικών κλάδων, καλώντας σε μελέτη, κριτικό σχολιασμό και διαρκή κοινωνική παρέμβαση.

Έτσι, πέρα από τις ερευνητικές κατηγορίες που αξιοποιήθηκαν στους προηγούμενους «Αρχαιολογικούς Διαλόγους», η θεματική της μετακίνησης θέτει στις ανθρωπιστικές επιστήμες επιπρόσθετες κατηγορίες μελέτης. Ενδεικτικές περιοχές περιλαμβάνουν τα παρακάτω: Διασπορές, ιδιοποιήσεις και αγορές έργων τέχνης και ανθρώπων σε κίνηση. Συγκρότηση – ή διάλυση – συλλογών, εκθέσεων και μουσείων κάτω από συνθήκες βίαιης μετακίνησης. Η διαλεκτική της διάσωσης (και των απωλειών που τη συνοδεύουν). Οι εσωτερικές εντάσεις στις έννοιες «καταφύγιο» ή «άσυλο» και οι σχετικές οικονομίες. Δράσεις και πολιτισμικά οικοσυστήματα επανένταξης ανθρώπων, αντικειμένων, μνημείων, κ.ά.

Η Συντονιστική Επιτροπή των Αρχαιολογικών Διαλόγων και η Οργανωτική Επιτροπή της Ιωαννίνων καλούν τους ενδιαφερόμενους να καταθέσουν προτάσεις για θεματικές συνεδρίες, στρογγυλά τραπέζια, εργαστήρια και άλλες δράσεις που θα φιλοξενηθούν στα Γιάννενα και θα τροφοδοτήσουν τη δημιουργική ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών γύρω από τις αποτυπώσεις, υλικές και μη, του παρελθόντος στο παρόν.

Οι προτάσεις, με μια περίληψη 300 λέξεων, πρέπει να σταλούν, μέχρι τις 18 Ιανουαρίου 2017, στην ηλεκτρονική διεύθυνση dialogues-in-archaeology.2017@hotmail.com

Η οργανωτική επιτροπή των Αρχαιολογικών Διαλόγων 2017

Ανδρέας Βλαχόπουλος, Επικ. Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Κωνσταντίνα Μπάδα, Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Βασίλης Νιτσιάκος, Καθηγητής Κοινωνικής Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Άρης Σαραφιανός, Επικ. Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εσθήρ Σολομών, Επικ. Καθηγήτρια Μουσειολογίας, Τμήμα Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Κωνσταντίνος Σουέρεφ, Προϊστάμενος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων

Για τον θεσμό των Αρχαιολογικών Διαλόγων, βλ. <http://www.arch.uoa.gr/.../arxaiologikoi-dialogoi-2015-proskl...> και <https://www.facebook.com/groups/807619712595568/>